

Forslag til folketingsbeslutning om selvforvaltning og demokrati i folkeskolen.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Fremsat 26/1 88).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 9–12 opførte sager, nemlig:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om selvforvaltning og demokrati i gymnasieskolen, på hf-kurser og studenterkurser og på voksenuddannelsescentre.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Fremsat 26/1 88).

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om selvforvaltning og demokrati på tekniske skoler og handelsskoler.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Fremsat 26/1 88).

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 91:

Forslag til folketingsbeslutning om selvforvaltning og demokrati på institutioner, der varetager kortere videregående uddannelser (lærer- og pædagogseminarier, sociale højskoler, biblioteksskoler samt skoler, der varetager sundhedsuddannelser og maritime uddannelser).

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Fremsat 26/1 88).

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et forsøgsråd vedrørende selvforvaltning og demokrati i folkeskolen, gymnasieskolen m.v., på tekniske skoler og handelsskoler samt på institutioner, der varetager kortere videregående uddannelser.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Fremsat 26/1 88).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Ifølge forslagene skal Folketinget opfordre regeringen til inden udgangen af 1988 at fremsætte en række lovforslag, som skal skabe muligheder for en forsøgsordning over 4 år, altså forsøg med selvforvaltning og demokratisk skolestyring inden for de fire områder, samt lovforslag om et fælles forsøgsråd, som skal tage sig af alle disse forsøg.

Forslagene er, om end de er mere vidtgående, beslægtede med de socialdemokratiske elevdemokratiforslag vedrørende gymnasier, handelsskoler og tekniske skoler, som blev behandlet i Folketinget den 9. februar i år. Jeg vil i vidt omfang henholde mig til hovedpunkterne i det, jeg sagde dengang.

Jeg vil gerne give principiel tilslutning til tanken om decentralisering og økonomisk og undervisningsmæssig selvforvaltning hos de enkelte skoler og institutioner. Der er faktisk allerede sket en meget betydelig udvikling på disse felter. Der er ændret bekendtgørelser, der er skrevet vejledninger – jeg havde nær sagt til overflod – der er udsendt et idékatalog, som netop henvender sig til disse skoleformer, med overskriften »At bestemme selv med ansvar for konsekvenserne«, og der er givet en række ideer til, hvorledes man kan øge især selvbestemmelsen for elever på de nævnte skoleformer.

Jeg vil gerne tage afstand fra forslaget om kollektiv ledelse af skolerne. Jeg mener for det første, at vi har gjort nogle erfaringer med kollektiv ledelse, som gør, at vi ikke længere kan betragte kollektiv ledelse som et fremskridt, som en fremtidsvision, som noget, der er nærmest en naturlig forlængelse af enhver demokratisk tankegang. I dag er vi blevet klar over, at dårlig ledelse måske er demokratiets værste fjende.

Hvis man vil decentralisere, hvis man vil have selvforvaltning, så skal man have en stærk lokal ledelse, så skal der være et sted, hvor borgerne, hvor brugerne, hvor kunderne, eller hvad man vil kalde dem, kan henvende sig med deres klager. Der skal være en person, som har ansvaret. Hvis en klager er i den situation, at det er et organ, der har ansvaret, så vil det ofte være meget svært at lokalisere det ansvar. Hvad gør man egentlig, hvis der er truffet en helt urimelig beslutning, som har ramt en enkeltperson? Hvem drages så egentlig til ansvar? Jeg nævner det bare, fordi jeg synes, vi skal have med i denne diskussion, at spørgsmålet om kol-